

Regeringskansliet  
Justitiedepartementet  
103 33 Stockholm**Yttrande över betänkandet Ett utvidgat straffrättsligt skydd för transpersoner m.m. (SOU 2015:103)**

Nämnden mot diskriminering (nämnden) har anmodats att yttra sig över betänkandet Ett utvidgat straffrättsligt skydd för transpersoner m.m. (SOU 2015:103) och får med anledning därav anföra följande.

*Förslaget till ändring i nämndens instruktion*

Nämnden tillstyrker förslaget till ändring i förordningen (2008:1328) med instruktion för Nämnden mot diskriminering.

*Övriga förslag*

När det gäller förslagen om ändring i lagen (1972:260) om verkställighet av brottmålsdom och lagen (1976:19) om internationellt samarbete rörande lagföring för brott delar inte nämnden utredningens slutsats att begreppet nationalitet inbegrips i begreppet etnisk tillhörighet. Mot den bakgrunden anser nämnden att termen ras lika gärna skulle kunna ersättas med skrivningar som bygger på begreppet "föreställning om ras" på samma sätt som utredningen föreslår när det gäller flera andra lagar som innehåller ordet "ras". Väljer man den lösningen bör således begreppet nationalitet stå kvar i lagtexten. Denna lösning ansluter närmare till den bakomliggande brottmålskonventionen och har den fördelen att lagtexten blir tydligare och att förslaget löper mindre risk att drabbas av internationell kritik. Som utredningen också framhåller i andra delar av betänkandet har konstruktionen "föreställning om ras" också den fördelen att den tydligt markerar allvaret i och avståndstagandet från gärningar som motiveras av dylika föreställningar.

Av utredningen framgår visserligen att avsikten med förslaget är att ansluta till diskrimineringslagens definition av diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet, som enligt den definition som finns i den lagen uttryckligen även innefattar diskriminering p.g.a. nationalitet. Väljer man den lösningen bör man dock direkt i de aktuella lagarna tydliggöra att begreppet etnisk tillhörighet även ska anses innefatta begreppet nationalitet, antingen genom en hänvisning till diskrimineringslagens definition eller genom att definitionen tas in i lagtexten.

När det gäller förslaget till ändring i lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) vill nämnden avslutningsvis bara påtala risken med att den föreslagna ändringen kan komma att tolkas som en utökning av IFAU:s möjligheter att behandla känsliga personuppgifter, vilket inte synes vara avsikten. Den aktuella be-

stämelsen utgör ett undantag från förbudet att behandla känsliga personuppgifter. Undantaget fördes in i lagen framförallt för att möjliggöra för IFAU att behandla uppgifter om utrikesfödda och uppgifter om födelseland i vissa fall. IFAU torde inte ha något behov av att exempelvis behandla uppgifter om hudfärg. Mot den bakgrunden anser nämnden att behovet av den föreslagna lagändringen bör övervägas närmare i den fortsatta beredningsprocessen.

I övrigt föränleder förslagen varken någon erinran eller några synpunkter från nämndens sida.

---

Detta yttrande har beslutats av nämnden efter föredragning av nämndens sekreterare Helene Arango Magnusson. I avgörandet har följande ledamöter och ersättare deltagit: Hans Ytterberg, ordförande, Kavita Bäck Mirchandani, vice ordförande, Lotta Kärger, Lise Donovan, Dragan Dobromirovic, Carl Durling, Torbjörn Lundgren och Kent Ackholt. Enhälligt.

  
Hans Ytterberg

  
Helene Arango Magnusson